

KRAKUS.

CZWARTEK 4. LIPCA 1822. *Nr.* 133.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1286 Loszek Czarny odnosi zwycięstwo nad Konradem Xięciem Mazowieckim pod wsią Bogucice w Krakowskiém.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. JeżeliGrecy zginą, drogo przedadzą krew swoją barbarzyńcom. Okrucieństwo i srogość wywierane na bezbronnych, rozjątrza i męztwem zapala zbrojnych. Liczba przemagająca Turków, pierzcha przed obliczem szeregów greckich.— Podług wiadomości z Semlina pod dniem 10 Czerwca, Churszyd basza zebrawszy 17,000 wojska podstąpił pod Trikolę i odciął kapitana Diamanti od wojska Odyssausza. Lecz z początku rozproszeni Grecy, walcząc z wściekłością lwów rozjuszonych: połączyli się znowu: i tak natarczywie uderzyli na barbarzyńca, że poniosłszy ogromną stratę aż do Janiny uciekać musiał. Zdarzenie to jest bardzo ważne dla sprawy Greków, która ogromnemi hordami Turków, gromadzących się

zewsząd w pomoc baszom Saloniki i Seres, największém niebezpieczeństwem jest dzisiaj zagrożoną. -- Na wyspie Metelina powstali Grecy zbrojnie, mimo licznego wojska baszy które przeciw nim zebrał. -- Na przyjęcie baszów Saloniki i Seres którzy z ogromnemi siłami postępują na przód, dla podbicia Peloponezu; zbierają się niemniej znaczne korpusy greckie, według powszechnych doniesień 150,000 ludzi wynoszące. Wielu officerów europejskich dowodzi temi zastępami, wyćwiczonemi po większej części i uzbrojonemi w karabiny i pałasze. W krótkim czasie przyjdzie do stanowczych wypadków.

Turcya. Najokropniejsze morderstwa, gwałty, na których wspomnienie wzdryga się ludzkość; są hasłem Turków, tych wściekłych tygrysów, zemstą, fanatycznem i łupieztwem oddychających. Bogaci Turcy udają się na ohydne targowisko niewolnikami; niektórzy za bezcen kupiwszy tam chrześcijanina, dla nikczemnej rozrywki, każą go ścinać w swej obecności.--Na wyspie Chios, dzieci mniej lat 7. mające, wiązano jedno do drugiego i rzucano w morze. Zamiar wytępienia zupełnego Greków jest niewątpliwy i jawny. -- Podług niektórych wiadomości, Haleb Effendy, nakazać miał bojarom wołoskim i mołdawskim, pod ścisłą strażą trzymanym w Konstantynopolu, przyjęcie wiary Machometa. -- 600 bogatych Greków na wyspie Chios, którzy dobrowolnie schronili się do twierdzy pod opiekę swoich tyranów, pod czas wylądowania Samitów; wymordowani zostali do jednego. Tym sposobem dwieście najcelniejszych rodzin zgasło jednej chwili. Rodzina, xiążąt *Maurocordoto* najbardziej nienawidzona, w wyszukanych męczarniach ginąć musiała. Wielu, oknami wyrzucano i dobijano na ziemi, pastwiąc się w sposobie dzikim, którego opisać niepodobna. Dla pokrycia swojego barbarzyństwa, puścili ci zbójcy zmyśloną wieść, że Grecy prześladują i nienawidzą chrześcijan rzym-

skiego obrządku. *Dostrzegacz Smirneński* z bojaźni, lub uległości podłącej, ogłosił ten fałsz nikczemny za rzecz prawdziwą, aby nawet nieszczęsnych z politowania wyzuć. -- [GB i GPN.]

Turcy w Mołdawii i Wołosczyznie niesłuchają rozkazu Porty i zostają tam ciągłe; lubo od Kiszenowa listy prywatne donoszą pod d. 2 Czerwca, że wszelkie podobieństwo do wojny z Rossyą znikło. Wojska rossyjskie stojące w Besserabii, cofnęły się w głąb kraju. --

Przeciwnie stwierdzają się wiadomości, że Szach Perski na czele ogromnego wojska, postępuje śpiesznie ku Bagdadowi. W orszaku jego znajduje się trzech synów, i znany Europie z poselstwa do Paryża, Londynu i Wiednia: *Abbas Mirza.*

Francya. Rezpoczyna się teraz w Paryżu sąd policyi poprawczej, przeciwko 13 młodzieży. za rozruchy 3 Czerwca. Swiadkami przeciwko nim będą żandarmy i policyjni urzędnicy. [G. B.] Minister wojny doniosł królowi o schwytaniu jenerała Bertona z dwoma wspólnikami, pod *Saumur*, przez oddział karabinierów. — Sąd przysięgłych *w Nantes* uznał niewinnemi tych wszystkich, którzy tam za mniemany spisek pojmani byli. -- Francya południowa przybiera postać wojenną.-- Urządzają tam spiesznie gwardye narodowe, których 15,000 ma bydź w ruchu. Zewsząd ściągają artylleryą ku granicom hiszpańskim. Znowu donoszą, że jenerał *Lauriston* ma naczelnie dowodzić tak zwanem wojskiem kordonowem.

Hiszpanja. Wojska hiszpańskie zgromadzają się licznie ku granicom. W Pampelunie, Bilbao i St. Sebastian, zakładają ogromne magazyny. Od brzegów Oceanu aż do gór Nowarry, wszystko stawa pod bronią.-- Główna kwatera jenerała *Lopez Bannos* znajduje się w Wittorya. Wielki park artyllery prowadzą do Katalonii. Jenerał Quiroga odbiera naczelne dowództwo w tej pro-

wincyi. — Na posiedzeniu Kortezów 6 Czerwca, postanowiono powierzyć ważne dowództwo jenerałowi Quirodze. Mówiono tam zapalczywie przeciw ministrom, wkładając na nich winę tych wszystkich nieszczęść, na które Hiszpania jest wystawioną.— Konstytucyoniści osadzili wszystkie mocne stanowiska nad rzeką *Ebro*.— Fakcyoniści Nawarry przez nich do koła są zamknięci i niepotrafią uniknąć śmierci albo więzienia. — Wszelkie rozruchy wewnętrzne kraju, przypisują Kortezowie duchownym. Uchwalono nowe postanowienie w 30 punktach, przeciw dalszemu rozpościeraniu się wojny domowej. Między innemi mają bydź w ruchu milicye uzbrajane przez junty prowincyonalne. Wszędzie mają być wykładane ludowi dobrodziejstwa konstytucyi;- po wszystkich gminach otwarte będą *szkoły*. — Klasztory w których się zawięzywały spiski, mają zostać zburzone. — Uchwalili także Kortezowie adress do króla wzywający go, aby powrócił do Madrytu,— co miało nastąpić 14 Czerwca. Jenerał Elio, przy ktorym znaleziono papiery zawierające plan obalenia konstytucyi, stawionym będzie przed sąd wojskowy. — Wznawiają się wiadomości o przymierzu odpornem i zaczepnem pomiędzy Hiszpanią i Portugalią, wskutek którego już 12000 piechoty i 2000 jazdy portugalskiej z liczną artylleryją, dwoma dywizyami postępują w kierunku do Segowii i Walladolidy, Jenerał Sepulweda dowodzi niemi naczelnie a naczelnikiem sztabu jest D. Cabrera. —

P. S. *Z Irun* 11 *Czerwca*. Tej chwili odbieramy doniesienie, że zaraz po przybyciu artylleryi konnej i pieszej do Bajonny, cały kordon francuzki pod dowództwem jenerałów *Lauristona i d' Hautpoult* ma przejść granice hiszpańskie. —

UWIADOMIENIE.